

RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

UITSpraak Nr. 2006/075 Br

in de klacht nr. 2005.4517 (137.05)

ingediend door:

hierna te noemen 'klagers',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klagers hebben in verband met hun verblijf in het buitenland hun woning en de inboedel ervan met ingang van 18 oktober 2004 via een makelaar verhuurd. Voor hun woning en de inboedel ervan hadden zij bij verzekeraar een extra uitgebreide opstalverzekering en een extra uitgebreide inboedelverzekering gesloten. Klagers hebben de komende verhuur van hun woning aan verzekeraar gemeld en in verband daarmee nieuwe polisbladen ontvangen. Op 24 november 2004 is in de woning brand uitgebroken met aanzienlijke schade aan de woning en de inboedel van klagers als gevolg. De door verzekeraar ingeschakelde externe expert en het vervolgens ingeschakelde Team Speciale Zaken (TSZ) van verzekeraar hebben gerapporteerd dat de woning was onderverhuurd en dat de onderhuurders op de eerste etage en op de zolder een omvangrijke hennepkwekerij hadden aangelegd. Bij brief van 14 januari 2005 heeft verzekeraar aan klagers met een beroep op bestemmingswijziging schadevergoeding ontzegt en meegedeeld hun opstal- en inboedelverzekering met ingang van 21 november 2004 te beëindigen.

Artikel 23 van de op de module inboedelverzekering van toepassing zijnde verzekeringsvoorwaarden bepaalt:

'(...)

2. Melden wijzigingen

Houdt u er rekening mee dat u de volgende wijzigingen aan de maatschappij moet doorgeven:

1. *binnen 30 dagen na de oorspronkelijke wijzigingsdatum*

1. Wijziging in bouwaard, dakbedekking, bestemming, inrichting of gebruik (bijvoorbeeld verhuur) van de woning en/of bijgebouwen.

(...)

2. *binnen 14 dagen nadat het u bekend is*

Onbevoegden nemen de woning, bijgebouwen of een deel daarvan in gebruik. Bijvoorbeeld bij kraken.

3. Gevolgen voor premie en dekking

2006/075 Br

Als er sprake is van schade in de gevallen omschreven in (...) lid 2 sub 2 verzekert de maatschappij u uitsluitend tegen schade door brand, explosie, directe blikseminslag, storm, lucht- en ruimtevaartuigen en meteorieten. Geeft u de genoemde wijzigingen binnen de gestelde termijnen door, dan bericht de maatschappij u zo snel mogelijk over voortzetting, al dan niet tegen gewijzigde voorwaarden en/of premie, of beëindiging van de verzekering. Geeft u deze wijzigingen niet binnen de gestelde termijnen door, dan vervalt het recht op schadevergoeding na de genoemde termijn. Tenzij de maatschappij de verzekering op dezelfde voorwaarden zou hebben voortgezet (niet van toepassing bij lid 2 sub 2). Zou de maatschappij u een hogere premie berekend hebben, dan krijgt u een eventuele schade vergoed in verhouding van de betaalde tot de nieuw te berekenen premie.'

In artikel 41 van de module woonhuisverzekering is in bijna dezelfde bewoordingen inhoudelijk hetzelfde bepaald als de hiervoor geciteerde tekst van artikel 23.

De klacht

Per 18 oktober 2004 is de woning verhuurd aan iemand die er zou gaan wonen met haar volwassen dochter. In het huurcontract staat duidelijk dat het de huurster niet is toegestaan de woning onder te verhuren of er een bedrijf in te beginnen. Ook hennepsteelt is expliciet verboden.

Bij de brand op 24 november 2004 wees alles op bewoning. Het huis was compleet ingericht en er was voedsel aanwezig.

De door verzekeraar ingeschakelde expert, die voor klagers het aanspreekpunt bij verzekeraar was, verzekerde klagers mondeling en per e-mail dat verzekeraar de schade zou vergoeden. De expert en verzekeraar waren op dat moment volledig op de hoogte van de oorzaak van de brand. De expert hield alleen een slag om de arm omdat de huurster beweerde onderverhuurd te hebben. Pas bijna 2 maanden later, op 14 januari 2005, kregen klagers opeens bericht van verzekeraar dat de schade niet werd uitgekeerd wegens onder andere de onderhuur. Hierdoor zijn klagers onnodig op kosten gejaagd omdat de expert een schoonmaakbedrijf had ingezet waarvan zij alle kosten hebben moeten betalen.

De vraag is of sprake was van onderhuur. Er zijn bewijzen dat de huurster en haar zwagers, de zogenaamde onderhuurders, samenwerkten. Een van hen kwam altijd met de huurster mee, zoals bij de bezichtiging van het huis en later bij de overdracht van de sleutel. Bovendien heeft hij de borgsom en de eerste maand huur aan de makelaar betaald. De gehele periode dat de huurster het huis onderverhuurd zou hebben gehad, woonde zij er ook zelf. Tijdens de brand stonden haar spullen nog in de woning. Alle aan de woning bezorgde post stond op haar naam. Dit alles is niet te rijmen met haar bewering dat zij het huis op 22 of 23 oktober 2004 had onderverhuurd. De huurster en haar zwagers zijn bekenden van de politie, zodat de waarde van hun verklaringen gering is.

Als wel sprake was van onderhuur, is dit, evenals de hennepsteelt, geheel buiten medeweten van klagers om geschied. De verhuur is tot stand gekomen door bemiddeling van een erkende makelaar. De verhuur is de enige bestemmingswijziging die klagers doorgevoerd hebben en is op de polis vermeld. In de polisvoorwaarden staat niet dat klagers verantwoordelijk zijn voor het gedrag van de huurster en degenen die zij in het pand toelaat.

Klagers betwijfelen voorts of de hennepsteelt langer dan 30 dagen heeft geduurd. De huurster woonde 38 dagen in de woning toen de brand uitbrak, de onderhuur

2006/075 Br

heeft volgens haar verklaring maximaal 32 dagen geduurd. Voorzover klagers weten zijn er geen bewijzen dat binnen 8 dagen de hennepsteelt al is begonnen.

De argumenten van verzekeraar zijn niet helder. Klagers menen niet in strijd met de polis te hebben gehandeld. Bestemmingwijziging en onderhuur hebben niet plaatsgehad. Verzekeraar moet de schade uitkeren. Klagers vinden zijn gedrag schandelijk.

Het standpunt van verzekeraar

Bij brief van 24 november 2004 heeft verzekeraar aan klagers meegedeeld dat hij een expert heeft ingeschakeld om de toedracht, aard en omvang van de schade vast te stellen. Verder heeft hij in de brief meegedeeld dat hij na ontvangst van het expertiserapport een standpunt zal innemen over de dekking en klagers daarover zal informeren. De stelling van klagers dat de expert beloofd heeft dat de schade uitbetaald zou worden, kan verzekeraar dan ook niet plaatsen. Klagers zijn tijdig geïnformeerd over de rol van de expert. Zij zijn direct nadat verzekeraar het rapport van de expert had ontvangen en op de hoogte was van de feitelijke situatie, te weten een omvangrijke hennepplantage en onderverhuur, telefonisch door verzekeraar ervan op de hoogte gesteld dat de werkzaamheden met betrekking tot de reconditionering van de inboedel direct werden gestaakt omdat er problemen met de dekking bleken te zijn. In ieder geval is de dochter van klagers - de gemachtigde van klagers - medio december 2004 al op de hoogte gebracht van de dekkingsproblemen. Het is dus niet zo, zoals klagers stellen, dat dit eerst bijna twee maanden na de brand heeft plaatsgehad. Voorts kan uit de emailcorrespondentie niet worden afgeleid dat verzekeraar de schade zou uitkeren.

De expert rapporteerde dat sprake is van onderverhuur en een omvangrijke hennepkwekerij. Op basis daarvan heeft verzekeraar het TSZ nader onderzoek laten doen. Het TSZ rapporteerde onder meer:

- Op 19 oktober 2004 is de woning door klagers via een woningmakelaar verhuurd.
- De huurster heeft maar drie dagen in het huis gewoond. Op 21 of 22 oktober 2004 heeft zij de woning onderverhuurd aan haar zwager en een andere persoon. Deze feiten heeft zij meegedeeld aan het TSZ.
- De huurster en een van de onderhuurders verklaarden aan het TSZ dat de woning op 21 of 22 oktober 2004 is onderverhuurd. De huurster en de onderhuurder hebben deze verklaring ondertekend.
- Deze onderhuurder heeft verklaard aan het TSZ dat hij en de andere onderhuurder de woning wilden huren om een hennepplantage te beginnen. Met de hennepplantage zijn zij direct op 21 of 22 oktober 2004 begonnen.
- Op 24 november 2004 is ten gevolge van de hennepsteelt de brand ontstaan.

Nu sprake is van een wijziging van bestemming en/of gebruik (onderverhuur en hennepplantage) op 21 of 22 oktober 2004, hadden klagers dit, los van de vraag of verzekeraar bereid was de verzekering(en) voort te zetten, uiterlijk op 20 of 21 november 2004 aan hem moeten doorgeven. Dat de wijzigingen buiten medeweten van klagers om hebben plaatsgevonden, is niet relevant. Immers, de verplichtingen van de verzekeringnemer, vermeld in artikel 23 lid 2 en 41 lid 2 van de polisvoorwaarden, laten niets aan duidelijkheid te wensen over. De verzekeringnemer is verplicht binnen 30 dagen na de

2006/075 Br

oorspronkelijke wijzigingsdatum een wijziging in bestemming en/of gebruik van de woning/woonhuis aan verzekeraar door te geven. Dit hebben klagers niet gedaan. De schade is daarna ontstaan. De afwijzing van de schadeclaim van klagers is dus correct.

Verzekeraar heeft - gelet op de wijziging van bestemming en/of gebruik - in eerste instantie de inboedel- en woonhuisverzekering van klagers beëindigd per 21 november 2004, 30 dagen na de oorspronkelijke wijzigingsdatum. Op verzoek van klagers is echter de woonhuisverzekering per 21 november 2004 in kracht hersteld. De inboedelverzekering is niet in kracht hersteld, omdat verzekeraar inboedels in leegstaande woningen niet verzekert.

Sprake is van een commercieel opgezette hennepplantage. Dit is een sprekend geval van bestemmingswijziging in de zin van artikel 293 Wetboek van Koophandel (WvK), waardoor de woning aan meerder brandgevaar was blootgesteld. Algemeen bekend is dat voor het kweken van hennepplanten zeer sterke lampen gebruikt worden die het grootste deel van de dag branden, zodat het elektriciteitsnet veel zwaarder wordt belast dan bij een normaal gebruik van een woning. Hierdoor wordt het gevaar van brand vergroot. Elke redelijk handelende verzekeraar die van voormelde teelt op de hoogte zou zijn geweest, zou de verzekering niet hebben gecontinueerd. Artikel 293 WvK is het uitgangspunt. Verzekeraar geeft in de polisvoorwaarden een uitbreiding van 30 dagen om een bestemmingswijziging door te geven. Niet iedere bestemmingswijziging leidt tot acceptatie, een bestemmingswijziging als de onderhavige zeker niet.

Het commentaar van klagers

Klagers hebben, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, hun klacht gehandhaafd. Zij blijven erbij dat de expert duidelijke verwachtingen heeft gewekt omtrent de dekking en uitkering van de schade. Verzekeraar heeft niet eerder dan in januari 2005, ook niet telefonisch, bericht dat de schade niet werd uitgekeerd. Klagers hebben voorts goede redenen om de door het TSZ gerapporteerde aanvangsdata van de onderverhuur en de hennepplantage in twijfel te trekken en lichten dat toe.

Het verdere verloop van de klachtprocedure

Desverzocht hebben klagers aan de Raad overgelegd het door de politie opgemaakte proces-verbaal van haar bevindingen na de brand. Daaruit blijkt dat de beide onderhuurders tegenover de politie hebben verklaard dat zij de woning vanaf 22 oktober 2004 hebben gehuurd en dat zij op/rond 22 oktober 2004 met het opbouwen van de hennepkwekerij zijn begonnen.

Nadien hebben klagers bij brief van 16 augustus 2006 aan de Raad toegezonden een (verkort) proces-verbaal van de zitting van een politierechter van 20 juni 2006 waarbij een van de onderhuurders als verdachte is gehoord en heeft verklaard dat de bouw van de hennepplantage minder dan dertig dagen voor de brand op 24 november 2004 is begonnen.

Om een reactie daarop gevraagd, heeft verzekeraar bij brief van 15 september 2006 aan de Raad bericht een voorlopig getuigenverhoor te zullen aanvragen teneinde helderheid te verkrijgen ten aanzien van hetgeen heeft plaatsgevonden. Het (verkort) proces-verbaal van de zitting van een politierechter betreft geen onder ede afgelegde verklaring van de onderhuurder. Op relevante onderdelen spreken de verklaringen elkaar tegen en roepen weer nieuwe vragen op. De door

2006/075 Br

de onderhuurder in de strafzaak afgelegde verklaring is zeker niet zonder meer bepalend voor de vraag of deze schade al of niet gedekt is, aldus verzekeraar.

Het oordeel van de Raad

1. De Raad stelt voorop dat hij tuchtrechter is, die uitsluitend dient te beoordelen of de verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf schaadt. Indien de Raad dat oordeel uitspreekt, heeft de verzekeraar zich verplicht zich naar die uitspraak van de Raad te zullen richten. Een verzekeraar schendt de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet, indien hij een standpunt inneemt dat naar het oordeel van de Raad verdedigbaar is. In zulk een geval is het aan de gewone rechter voorbehouden om, indien de zaak aan hem wordt voorgelegd, te beslissen.

2. Klagers hebben aan verzekeraar een woonhuis (en inboedel) ter dekking aangeboden en verzekeraar heeft dat risico geaccepteerd. Blijkens de polis is verzekerd een eengezinswoning, gebouwd van steen en gedekt met pannen, met een nieuwbouwwaarde van € 174.253,-. Verzekeraar heeft op grond van die gegevens een premie voor deze verzekering vastgesteld.

Indien na een schade zou zijn gebleken dat het verzekerde object in werkelijkheid niet deze hoedanigheden zou hebben bezeten, zou geen dekking voor de onderhavige schade hebben bestaan.

Voor het geval de aan de acceptatie ten grondslag liggende specificaties tijdens de looptijd van de verzekering zouden wijzigen, is in de polis de regeling van artikel 23 en artikel 41 ('Gewijzigde omstandigheden') opgenomen. Verzekeraar verklaart daarin in de eerste plaats dat wijzigingen in de belendingen van het pand steeds voor zijn risico komen en niet van invloed zullen zijn op de verzekering. Voor wat betreft het verzekerde woonhuis zelf wordt bepaald dat 'wijzigingen in de bouwaard, dakbedekking, bestemming, inrichting of gebruik (bijvoorbeeld verhuur) van de woning en/of bijgebouwen' binnen 30 dagen aan verzekeraar moeten worden gemeld. Verzekeraar beslist vervolgens of hij bereid is de verzekering ondanks de wijzigingen voort te zetten en zo ja, onder welke voorwaarden.

Verzekeraars hebben er een gerechtvaardigd belang bij op deze wijze te voorkomen dat verzekerde objecten in werkelijkheid een (veel) groter risico vormen dan uit de polis blijkt. Het tijdig voldoen aan de hier bedoelde meldingsplicht is een verantwoordelijkheid van de verzekeringnemer. De polis bepaalt uitdrukkelijk dat, indien wijzigingen niet binnen de gestelde termijn worden doorgegeven, het recht op schadevergoeding vervalt, tenzij de maatschappij de verzekering ook met de wijziging op dezelfde voorwaarden zou hebben voortgezet.

Een regeling als in de polis opgenomen is een gebruikelijke.

3. Klagers wijzen erop dat zij van de verhuur van de woning overeenkomstig de bepalingen van de polis melding hebben gedaan aan verzekeraar, maar dat zij van de latere onderhuur en de aanwezigheid van de hennepkwekerij niet hebben geweten. Zij betwisten allereerst dat bestemmingswijziging en onderhuur hebben plaatsgehad. De Raad is evenwel van oordeel dat, mede op grond van de verklaringen van de huurster en de onderhuurders, zoveel aanwijzingen van de onderhuur aanwezig zijn dat verzekeraar bij het bepalen van zijn standpunt vooralsnog van het bestaan van die onderhuur mocht uitgaan. Hetzelfde geldt voor de wijziging van de bestemming en/of het gebruik, nu het aanleggen van een hennepkwekerij niet kan worden beschouwd als een normaal gebruik van een woonhuis/eengezinswoning.

2006/075 Br

4. Terzake van het beroep door klagers op het feit dat zij van de onderhuur en de hennepsteelt niet hebben geweten, overweegt de Raad als volgt. De vraag kan worden gesteld of het een verzekeringnemer kan worden tegengeworpen dat hij feiten niet meldt die hij, overigens te goeder trouw zijnde, niet heeft gekend, terwijl uit zijn overige gedrag tot dat moment niet anders valt af te leiden dan dat hij ervan blijk heeft gegeven aan de vereisten van de polis te willen voldoen.

Maar zelfs indien, na afweging van alle in het geding zijnde belangen, de rechter zou oordelen dat die vraag ten gunste van de verzekeringnemer moet worden beslist, neemt dat niet weg dat verzekeraar in dit geval, waarin hij een uitdrukkelijke verplichting voor de verzekeringnemer in de polisvoorwaarden had opgenomen om verzekeraar van een wijziging als de onderhavige op de hoogte te stellen, in deze tuchtprocedure het verdedigbare standpunt mag innemen dat hij het eventuele oordeel van de rechter afwacht. In zoverre is de klacht ongegrond.

5. In artikel 23 en 41 van de verzekeringsvoorwaarden is bepaald dat binnen 30 dagen na de oorspronkelijke wijzigingsdatum wijzigingen in bouwaard, dakbedekking, bestemming, inrichting of gebruik (bijvoorbeeld verhuur) van de woning en/of bijgebouwen aan verzekeraar moeten worden gemeld. De Raad stelt dienaangaande voorop dat hij niet tussen partijen feiten waaromtrent zij van mening verschillen en waarvan doorslaggevend bewijs ontbreekt, bindend kan vaststellen. Indien zou komen vast te staan dat ten tijde van de brand de hennepsteelt nog geen 30 dagen plaatsvond, zou verzekeraar dekking niet langer kunnen weigeren.

Gelet op het vermelde in het proces-verbaal van de politie is evenwel verdedigbaar het standpunt van verzekeraar dat ten tijde van de brand op 24 november 2004 meer dan 30 dagen waren verstreken nadat de woning van klagers door de huurster was onderverhuurd en de onderverhuurders met het opbouwen van de hennepkwekerij waren begonnen en dat op laatstgenoemd moment sprake was van een bestemmingswijziging. Voorts is verdedigbaar zijn standpunt dat het (verkort) proces-verbaal van de zitting van een politierechter van 20 juni 2006 aan een en ander niet afdoet, en dat er aanleiding is om de betrokkenen in een voorlopig getuigenverhoor te doen horen en de uitkomst daarvan af te wachten.

Verder is verdedigbaar zijn standpunt dat hier sprake is van zodanige wijzigingen in de bestemming, inrichting of gebruik van de woning als bedoeld in de voormelde artikelen 23 en 41, dat hij aan klagers schade-uitkering kon ontzeggen, en dat daaraan gelet op de inhoud van deze artikelen niet afdoet dat klagers met de voormelde wijzigingen in de bestemming, inrichting of gebruik van de woning niet bekend waren.

6. Verdedigbaar is ook het standpunt van verzekeraar dat hij, gelet op de duidelijke inhoud van zijn brief van 24 november 2004 niet gebonden is aan de door klagers gestelde, door de expert gewekte verwachtingen omtrent de dekking en uitkering van de schade. Verdedigbaar is bovendien zijn standpunt dat uit de tussen klagers en de expert gevoerde emailcorrespondentie niet kan worden afgeleid dat verzekeraar de schade zou dekken, nu daaruit blijkt, zoals klagers zelf in hun klaagschrift te kennen hebben gegeven, dat dienaangaande een slag om de arm werd gehouden omdat de huurster beweerde onderverhuurd te hebben. Voorzover verzekeraar heeft aangevoerd dat hij reeds tijdig voor zijn brief van 14 januari 2005 aan klagers en hun gemachtigde dochter telefonisch heeft meegedeeld dat er problemen met de dekking waren, hetgeen door klagers wordt betwist, moet de Raad ook hier volstaan met de constatering dat hij niet tussen partijen feiten waaromtrent zij van mening verschillen en waarvan doorslaggevend bewijs ontbreekt, bindend kan vaststellen. Doch ook als verzekeraar pas

2006/075 Br

bij zijn brief van 14 januari 2005 klagers voor het eerst ervan op de hoogte zou hebben gebracht dat hij de schade niet uitkeerde, getuigt dat niet van een zodanig gebrek aan voortvarendheid dat hij de goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad, mede gezien het feit dat achtereenvolgens een externe expert en het TSZ de schade uitvoerig hebben onderzocht, waarbij navraag is gedaan bij de betrokkenen en bij de politie.

7. Het oordeel van de Raad moet dan ook luiden dat verzekeraar door, in afwachting van de uitkomsten van het voorlopig getuigenverhoor (dat er dus toe kan leiden dat verzekeraar zijn standpunt wat betreft de dekking van deze schade zal moeten herzien), aan klagers schade-uitkering te ontzeggen de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet heeft geschaad.

De beslissing

De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 20 november 2006 door mr. E.M. Wesseling-van Gent, voorzitter, mr. J.G.C. Kamphuisen, mr. F.R. Salomons, mr. E.J. Numann en mr. C. W.M. van Ballegooijen, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De voorzitter:

(mr. E.M. Wesseling-van Gent)

De secretaris:

(mr. S.N.W. Karreman)